

Spis treści

Wstęp	XVII
Wykaz skrótów	XIX
Rozdział I. Podstawowe pojęcia i instytucje podatków	
 oraz prawa podatkowego	1
§ 1. Daniny publiczne, podatki i opłaty	1
1. Pojęcie daniny publicznej	1
2. Ustawowa i doktrynalna definicja podatku	2
2.1. Pieniężny charakter świadczenia	2
2.2. Związek publicznoprawny jako beneficjent podatku	3
2.3. Obowiązkowy charakter podatku	3
2.4. Przymusowy charakter realizacji zobowiązań podatkowych	3
2.5. Jednostronność ustalania świadczenia podatkowego	3
2.6. Nieodpłatność	4
2.7. Bezzwrotność	4
2.8. Generalny charakter	4
3. Opłaty	5
§ 2. Elementy konstrukcji podatku	10
1. Elementy konstrukcyjne w znaczeniu normatywnym	11
2. Elementy konstrukcyjne budowy konkretnego obowiązku lub zobowiązania podatkowego	11
3. Konieczne elementy konstrukcyjne podatku	12
4. Dodatkowe elementy konstrukcyjne podatku – ulgi i zwolnienia podatkowe	12
5. Podmiot podatku (zakres podmiotowy podatku)	13
6. Przedmiot opodatkowania	14
7. Podstawa opodatkowania	15
8. Stawki podatkowe	16
8.1. Formy stawek podatkowych	16
8.2. Taryfa podatkowa	17
8.3. Skala podatkowa	17
8.3.1. Skala progresywna (progresja podatkowa)	17
8.3.1.1. Progresja globalna	18
8.3.1.2. Progresja szczeblowa (odcinkowa, schodkowa)	18
8.3.1.3. Progresja podatkowa jawna	18
8.3.1.4. Progresja podatkowa ukryta	18
8.3.1.5. Progresja podatkowa zrelatywizowana	19
8.3.1.6. Progresja podatkowa przerwana i nieprzerwana	19
8.3.1.7. Progresja podatkowa nierozwinięta (degresja podatkowa)	19

8.3.2. Skala podatkowa regresywna	19
9. Ulgi i zwolnienia podatkowe	20
9.1. Rodzaje ulg i zwolnień podatkowych	21
9.2. Funkcje ulg i zwolnień podatkowych	22
§ 3. Podatnicy, płatnicy i inkasenci	23
1. Podatnik	23
2. Płatnik	25
3. Inkasent	27
§ 4. Organy podatkowe	28
1. Minister Finansów	29
2. Dyrektor Izby Skarbowej	30
3. Naczelnik Urzędu Skarbowego	30
4. Naczelnik Urzędu Celnego	31
5. Dyrektor Izby Celnej	31
6. Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej	31
7. Generalny Inspektor Kontroli Skarbowej	32
8. Wójt (burmistrz/prezydent miasta), starosta, marszałek województwa	32
9. Samorządowe kolegium odwoławcze	33
10. Inne podmioty pełniące funkcje z zakresu administracji podatkowej	34
§ 5. Pojęcie i rodzaje stosunków prawnopodatkowych	35
1. Roszczenia podatkowe i roszczenia podatnika	37
2. Obowiązek a zobowiązanie podatkowe – definicje ustawowe i przyczyny sporów na ich tle	39
3. Charakter prawny obowiązku i zobowiązania podatkowego.....	41
§ 6. Zasady i formy wymiaru zobowiązań	47
1. Decyzje wymiarowe i ich charakter prawny	48
2. Deklaracje podatkowe – pojęcie, rodzaje, charakter prawny i zakres stosowania	51
3. Sposoby normowania materialnych stosunków prawnych	58
3.1. Stosunki prawne, które do wyznaczenia powinności wymagają obliczenia należności podatkowej	58
3.2. Stosunki prawne, które do wyznaczenia powinności wymagają oszacowania podstawy opodatkowania	58
3.3. Stosunki, które do wyznaczenia powinności adresata wymagają częściowego wymiaru	59
3.4. Stosunki prawne, które nie wymagają wymiaru	59
§ 7. System podatkowy, funkcje podatków i zasady podatkowe	59
1. Historyczne systemy podatkowe	61
2. Racjonalne systemy podatkowe	63
3. Realny (współczesny) system podatkowy	63
§ 8. Klasyfikacja podatków	63
1. Kryterium przedmiotu opodatkowania	63
2. Podatki bezpośrednie i pośrednie	66
3. Podatki państwowe i samorządowe	67
4. Inne podziały podatków	68
5. Cele i funkcje opodatkowania	69
6. Zasady podatkowe	71

§ 9. Tajemnica skarbową	74
§ 10. Doradztwo podatkowe	82
Rozdział II. Prawo podatkowe	86
§ 1. Źródła prawa podatkowego	86
1. Konstytucja a ustawy	87
2. Ustawy a rozporządzenia	88
3. Ustawy a uchwały jednostek samorządu terytorialnego	88
§ 2. Ogólne i szczegółowe prawo podatkowe	88
§ 3. Prawo materialne i procedury podatkowe	91
1. Prawo materialne i procedury podatkowe	91
2. Materialne prawo podatkowe	92
3. Procedury podatkowe	93
§ 4. Integralność prawa materialnego i procedur wymiarowych w prawie podatkowym	96
§ 5. Problemy wykładni prawa podatkowego	97
1. Problematyczność zasady stosowania preferencji dla wykładni językowej	98
2. Problem zasadności stosowania w prawie podatkowym zasady <i>in dubio pro tributario</i>	100
3. Interpretowanie norm dotyczących ulg podatkowych	101
4. Stosowanie zakazu analogii w prawie podatkowym	103
§ 6. Odrębność interpretacji prawa podatkowego w stosunku do prawa cywilnego oraz innych gałęzi prawa	104
§ 7. Wykładnia międzynarodowego prawa podatkowego i prawa Unii Europejskiej	106
§ 8. Wykładnia zasad powstawania i wymiaru zobowiązań	107
1. Interpretacja prawa podatkowego	107
2. Stosunek konwencji powstawania zobowiązań z mocy prawa i z mocy decyzji do koncepcji powstawania obowiązku podatkowego i wymiaru zobowiązań	110
§ 9. Związki prawa podatkowego z innymi gałęziami prawa	112
1. Prawo podatkowe a prawo konstytucyjne	113
2. Prawo podatkowe a prawo administracyjne	113
3. Prawo podatkowe a prawo gospodarcze	114
4. Prawo podatkowe a prawo cywilne	114
5. Prawo podatkowe a prawo karne skarbowe	116
Rozdział III. Powstawanie obowiązku, wymiar i wykonywanie zobowiązań oraz roszczeń wynikających ze stosunków prawopodatkowych	117
§ 1. Realizacja zobowiązań podatkowych. Powstawanie obowiązku, wymiar i wykonywanie zobowiązań podatkowych	118
§ 2. Wymiar – prawne następstwo powstania obowiązku podatkowego .	120
1. Model uprawnień i obowiązków wymiarowych – samowymiar i obligatoryjne bezwarunkowe wydanie decyzji	121
2. Weryfikacja wymiaru – wymiar wtórny	123
3. Wymiar przez wydanie decyzji	125

4. Nadzwyczajne metody wymiaru zobowiązań podatkowych	126
§ 3. Wykonywanie zobowiązań	129
1. Charakter prawny terminu płatności podatku	130
2. Terminy płatności	131
2.1. Termin płatności w przypadku samowymiaru zobowiązań	131
2.2. Termin płatności w przypadku obligatoryjnego wymiaru decyzyjnego zobowiązań	132
2.3. Termin płatności w przypadku poboru płatniczego	133
2.4. Termin płatności w przypadku poboru inkasenckiego	133
2.5. Terminy płatności zobowiązań spadkobierców oraz osób trzecich.	133
3. Przedłużanie terminu	134
4. Zaległość podatkowa i należności traktowane na równi z zaległością podatkową	135
5. Ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych – odroczenie terminu płatności, rozłożenie zapłaty na raty, umorzenie zaległości podatkowej	138
6. Wygasanie zobowiązań podatkowych	141
6.1. Zakres pojęcia „wygaśnięcie zobowiązań podatkowych”	141
6.2. Charakter prawny wygaśnięcia zobowiązania	141
6.3. Termin dokonania zapłaty zobowiązania	147
6.4. Zapłata podatków przez podatników prowadzących działalność gospodarczą i zobowiązanych do prowadzenia księgi rachunkowej lub podatkowej księgi przychodów i rozchodów..	147
6.5. Zasady zaliczania wpłat podatków	148
6.6. Zaokrąglanie przy obliczaniu należności podatkowych	149
6.7. Potrącenie z wierzytelności podatnika wobec Skarbu Państwa .	149
6.8. Potrącenie zobowiązania podatkowego z wierzytelności podatnika w stosunku do gminy, powiatu lub województwa	152
6.9. Wygaśnięcie zobowiązania podatkowego przez przeniesienie własności rzeczy lub praw majątkowych	152
§ 4. Przedawnienie (dawność) w prawie podatkowym	153
1. Przedawnienie wymiaru (art. 69 OrdPU)	157
2. Przedawnienie wymiaru dodatkowego zobowiązania podatkowego w podatku od towarów i usług	158
3. Przedawnienie prawa wymiaru zobowiązania od dochodu nieujawnionego	160
4. Przedawnienie wymiaru i prawa do ulgi podatkowej	161
5. Przedawnienie prawa wykonania i korekty zobowiązania (art. 70 OrdPU)	162
6. Zawieszenie i przerwanie biegu przedawnienia	162
§ 5. Powstawanie, wymiar i wykonywanie roszczeń podatnika	163
1. Powstawanie, wymiar, zwrot i przedawnienie nadpłaty	164
2. Nadpłata a powstawanie zobowiązań z mocy prawa i z mocy decyzji.	167
3. Powstawanie nadpłaty	168
4. Procedury wymiaru nadpłaty	168
4.1. Postępowanie w sprawie stwierdzenia nadpłaty (art. 75 OrdPU)	169

4.2. Procedura wymiaru nadpłaty, która powstała w wyniku orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego	171
4.3. Wymiar nadpłaty przez wydanie decyzji wymiarowej w przypadku powstania nadpłaty w wyniku decyzji	172
5. „Powstawanie nadpłaty” – liczenie terminów	172
6. Likwidacja nadpłat	173
6.1. Zasady zwrotu nadpłat wynikających z zaliczek na podatek	176
6.2. Zwrot nadwyżki wpłaconych kwot zaliczek na podatek dochodowy	177
6.3. Terminy zwrotu nadpłat	177
6.4. Sposób, forma i miejsce zwrotu nadpłaty	178
6.5. Oprocentowanie nadpłat	179
6.6. Postępowanie w przypadku gdy kwota dokonanego zwrotu podatku nie pokrywa kwoty nadpłaty wraz z jej oprocentowaniem	179
7. Przedawnienie nadpłaty	180
§ 6. Zwrot na rzecz podatnika	180
1. Definicja i rodzaje zwrotów	180
2. Zwrot w podatku od czynności cywilnoprawnych	182
3. Zwrot w opłacie skarbowej	184
4. Zwrot w podatku od środków transportowych	187
§ 7. Powstawanie, wymiar, realizacja uprawnień ze straty i ich przedawnienie	188
1. Powstanie stosunku prawnego straty i powstanie uprawnień związanych ze stratą	189
2. Wymiar straty	190
3. Charakter prawny decyzji w sprawie straty	192
4. Przedawnienie orzekania w sprawie straty	192
Rozdział IV. Odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe	193
§ 1. Odpowiedzialność solidarna	193
§ 2. Następstwo podatkowe	197
§ 3. Odpowiedzialność osób trzecich za zobowiązania podatkowe	203
1. Podstawy prawne odpowiedzialności osób trzecich za zobowiązania podatkowe	203
2. Zakres podmiotowy i zakresy przedmiotowe odpowiedzialności osób trzecich	203
3. Odpowiedzialność osób trzecich a prawo własności	204
4. Katalog osób trzecich odpowiedzialnych za zobowiązania podatkowe	204
5. Zakres odpowiedzialności poszczególnych osób trzecich	205
6. Odpowiedzialność solidarna osób trzecich z następcą prawnym	205
7. Podstawa odpowiedzialności osób trzecich	206
8. Warunki wszczęcia postępowania w sprawie odpowiedzialności osób trzecich	206
9. Przesłanki wszczęcia postępowania egzekucyjnego	206
10. Odpowiedzialność rozwiedzionego małżonka podatnika	207
11. Odpowiedzialność członka rodziny podatnika	207

12. Odpowiedzialność nabywcy	208
13. Odpowiedzialność firmanta	210
14. Odpowiedzialność właściciela (samoistnego posiadacza, użytkownika wieczystego) rzeczy lub prawa majątkowego	211
15. Odpowiedzialność wspólnika spółki cywilnej, jawnej, partnerskiej oraz komplementariusza spółki komandytowej albo komandytowo-akcyjnej	211
16. Odpowiedzialność wspólników spółek osobowych	212
17. Odpowiedzialność członków zarządu spółki kapitałowej	213
18. Odpowiedzialność członków organów zarządzających	213
19. Odpowiedzialność w przypadku podziału osoby prawnej	214
20. Odpowiedzialność gwaranta, poręczyciela oraz podmiotów, które udzieliły przyjętego przez organ podatkowy zabezpieczenia uregulowania zobowiązań wynikających z decyzji	214
Rozdział V. Podatki i opłaty	215
§ 1. Podatek dochodowy od osób fizycznych i zryczałtowany podatek dochodowy od osób fizycznych	225
1. Podatek dochodowy od osób fizycznych	225
2. Zryczałtowane opodatkowanie niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne	233
2.1. Zakres podmiotowy i formy opodatkowania zryczałtowanego ..	233
2.2. Karta podatkowa	233
2.3. Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych	239
2.4. Opodatkowanie osób duchownych	243
§ 2. Podatek dochodowy od osób prawnych	245
1. Wprowadzenie	245
2. Zakres podmiotowy	245
3. Terytorialny zakres obowiązku podatkowego	246
4. Przedmiot opodatkowania	246
5. Zwolnienia	247
6. Ustalanie przychodu	248
7. Ustalanie kosztów	248
8. Podstawa opodatkowania	251
8.1. Dochód	251
8.2. Strata	252
8.3. Opodatkowanie dochodu przerzuconego w podmiotach powiązanych	252
9. Stawki podatkowe	253
10. Okres podatkowy i okres rozliczeniowy	253
11. Samowymiar (samoobliczenie)	253
12. Przypisanie dochodu do właściwego okresu podatkowego i rozliczeniowego	254
13. Rozliczenie udziałów na rzecz jednostek samorządu terytorialnego .	255
14. Rozliczenie podatku zryczałtowanego przez płatników	255
15. Wpłata z zysku	255
§ 3. Podatek od towarów i usług	255
1. Wprowadzenie	255

2. Podmiot podatku	257
3. Przedmiot opodatkowania	260
4. Podstawa opodatkowania	265
5. Stawki podatku	267
6. Zasady wymiaru i poboru	268
7. Szczególne zasady wymiaru i poboru podatku	272
§ 4. Podatek akcyzowy	274
1. Wprowadzenie	274
2. Przedmiot opodatkowania podatkiem akcyzowym	277
3. Zakres podmiotowy podatku akcyzowego	281
4. Powstanie obowiązku podatkowego	283
5. Podstawa opodatkowania i stawki akcyzy	285
6. Ulgi i zwolnienia podatkowe	288
7. Zasady wymiaru i poboru podatku akcyzowego	289
8. Zawieszenie poboru akcyzy	290
9. Znaki akcyzy	293
§ 5. Podatek od gier	295
1. Wprowadzenie	295
2. Podmiot podatku	296
3. Przedmiot podatku	296
4. Podstawa opodatkowania	298
5. Stawki podatku	299
6. Terminy i formy płatności	299
§ 6. Opodatkowanie rolnictwa	300
1. Przedmiot opodatkowania	300
2. Zakres podmiotowy	301
3. Powstanie obowiązku podatkowego w podatku rolnym	302
4. Grunty niepodlegające opodatkowaniu podatkiem rolnym	302
5. Podstawa opodatkowania w podatku rolnym	304
6. Stawki podatkowe w podatku rolnym	305
7. Ulgi i zwolnienia podatkowe w podatku rolnym	305
8. Wymiar zobowiązań w podatku rolnym	307
8.1. Wymiar w drodze decyzji zobowiązania w podatku rolnym dla osób fizycznych	307
8.2. Samowymiar zobowiązania w podatku rolnym	307
9. Łączne zobowiązanie pieniężne	308
§ 7. Podatek leśny	309
1. Przedmiot opodatkowania w podatku leśnym	309
2. Zakres podmiotowy w podatku leśnym	309
3. Podstawa opodatkowania w podatku leśnym	310
4. Stawki podatkowe w podatku leśnym	310
5. Ulgi i zwolnienia podatkowe w podatku leśnym	310
6. Powstanie obowiązku podatkowego i wygaśnięcie obowiązku (zobowiązania) podatkowego w podatku leśnym	311
7. Wymiar podatku leśnego	312
§ 8. Podatek od nieruchomości	312
1. Wprowadzenie	312

2. Władający nieruchomościami i obiektami budowlanymi jako podatnicy podatku	313
3. Przedmiot opodatkowania	315
4. Podstawa opodatkowania	316
5. Uchwały rad gmin określające stawki podatku od nieruchomości	317
6. Zwolnienia wynikające z ustaw i uchwał rad gmin	318
7. Zasady wymiaru i poboru podatku od nieruchomości	318
§ 9. Podatek od czynności cywilnoprawnych	320
1. Powstanie i wygaśnięcie obowiązku uiszczenia podatku	320
2. Przedmiot opodatkowania	322
3. Zakres podmiotowy	329
4. Podstawa obliczenia podatku od czynności cywilnoprawnych	331
5. Taryfa podatkowa (stawki)	333
6. Powstanie i wygaśnięcie obowiązku uiszczenia podatku	333
7. Wymiar podatku od czynności cywilnoprawnych	335
8. Właściwość organów podatkowych	337
§ 10. Podatek od spadków i darowizn	337
1. Przedmiot opodatkowania w podatku od spadków i darowizn	337
2. Zakres podmiotowy podatku od spadków i darowizn	340
3. Powstanie i zakres obowiązku podatkowego	341
4. Podstawa opodatkowania oraz podstawa obliczenia podatku	342
5. Skala podatkowa w podatku od spadków i darowizn	347
6. Ulgi i zwolnienia w podatku od spadków i darowizn	348
7. Postępowanie w sprawie zapłaty oraz płatnicy i organy podatkowe właściwe w sprawach podatku od spadków i darowizn	353
§ 11. Podatek od środków transportowych	355
§ 12. Podatek od posiadania psów	358
§ 13. Opłaty	358
1. Opłata skarbowa	358
1.1. Przedmiot opłaty skarbowej	358
1.2. Zakres podmiotowy opłaty skarbowej	362
1.3. Powstanie i wygaśnięcie obowiązku uiszczenia opłaty skarbowej	363
1.4. Podstawa obliczenia opłaty skarbowej	364
1.5. Taryfa podatkowa (stawki) opłaty skarbowej	365
1.6. Wymiar opłaty skarbowej	366
1.7. Właściwość organów podatkowych w sprawie opłaty skarbowej	367
2. Opłaty lokalne	367
2.1. Opłata targowa	367
2.2. Opłata miejscowa i uzdrowiskowa	368
2.3. Opłata administracyjna	369
Rozdział VI. Międzynarodowe i europejskie prawo podatkowe	370
§ 1. Międzynarodowe prawo podatkowe	370
1. Międzynarodowe prawo podatkowe	370
2. Zasada rezydencji i zasada źródła (nieograniczony i ograniczony obowiązek podatkowy)	371
3. Podwójne opodatkowanie w sensie prawnym i ekonomicznym	372
4. Metody unikania podwójnego opodatkowania	373

5. Konwencja modelowa OECD	374
6. Umowy o zapobieganiu podwójnemu opodatkowaniu	375
7. Zakaz dyskryminacji (równe traktowanie)	377
8. Procedury wzajemnego porozumiewania się	377
9. Opodatkowanie misji dyplomatycznych i urzędów konsularnych ...	378
§ 2. Prawo podatkowe Unii Europejskiej	378
Rozdział VII. Postępowanie podatkowe	383
§ 1. Podstawy prawne postępowania podatkowego	383
§ 2. Postępowanie podatkowe a KPA	386
§ 3. Zasady ogólne postępowania podatkowego	390
1. Zasada praworządności	390
2. Zasada zaufania	392
3. Zasada prawdy obiektywnej	392
4. Zasada czynnego udziału strony	393
5. Zasada przekonywania stron	395
6. Zasada szybkości i prostoty	396
7. Zasada pisemności	397
8. Zasada dwuinstancyjności	398
9. Zasada trwałości	400
10. Zasada jawności postępowania	402
§ 4. Ewidencja podatników	403
1. Uwagi wstępne	403
2. Obowiązek ewidencji	404
3. Aktualizacja danych	405
§ 5. Procedury kontroli podatkowej	407
1. Podstawy prawne	407
2. Istota, cel kontroli i zakres kontroli podatkowej	407
3. Charakter prawny i miejsce kontroli podatkowej w systemie prawa podatkowego	407
4. Podmioty kontrolujące i ich uprawnienia do podejmowania kontroli .	409
5. Podmioty kontrolowane (kontrolowany) i reprezentowanie podmiotów kontrolowanych w postępowaniu kontrolnym	410
6. Formy, metody, miejsce i czas wykonywania kontroli	410
6.1. Wyjaśnienia i przesłuchania	411
6.2. Miejsce i czas przeprowadzania kontroli	411
6.3. Badanie środków dowodowych	412
6.4. Zabezpieczanie dowodów	413
6.5. Tłumaczenie dokumentacji	413
7. Procedura kontroli	413
7.1. Wszczęcie kontroli podatkowej	413
7.2. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli	414
7.3. Zasady przeprowadzania dowodu z zeznań świadków, opinii biegłych i oględzin	415
7.4. Zasada szybkości i prostoty postępowania	415
7.5. Zasada czynnego udziału kontrolowanego w każdym stadium postępowania	416

7.6. Zasada pisemności – dokumentowanie czynności postępowania kontrolnego	416
7.7. Zakończenie kontroli	416
7.8. Zawieszenie i umorzenie kontroli	417
7.9. Protokół kontroli	417
7.10. Wnoszenie zastrzeżeń, wyjaśnień i wskazywanie wniosków dowodowych	417
7.11. Ograniczenia ponownego wszczynania kontroli podatkowej...	418
§ 6. Procedura czynności sprawdzających	420
1. Czynności sprawdzające i korekty pod nadzorem	421
2. Czynności o charakterze postępowania dowodowego	423
3. Samowymiar i korekta samowymiaru	426
§ 7. Unormowania swoiste jurysdykcyjnego postępowania podatkowego, odróżniające je od ogólnego postępowania administracyjnego	426
1. Organy podatkowe i strona postępowania	430
2. Załatwianie spraw	432
3. Dowody (zasady postępowania i rodzaje)	434
4. Dowody z dokumentów instytucji bankowych	435
5. Dowody na „obejście prawa podatkowego”	436
6. Decyzja i jej uzasadnienie	438
7. Prawo odwołania	438
8. Kwalifikowany charakter odwołania	439
9. Wniesienie odwołania od decyzji organu podatkowego	441
10. Wymiar uzupełniający	442
11. Zakaz reformationis in peius	444
12. Odszkodowanie za szkodę spowodowaną wydaniem decyzji	449
§ 8. Rodzaje procedur podatkowych	
Rozdział VIII. Zabezpieczenie jurysdykcyjne i postępowanie egzekucyjne	457
§ 1. Zabezpieczenie wykonania zobowiązań podatkowych	457
1. Zabezpieczenie przedwymiarowe (jurysdykcyjne) i egzekucyjne ...	457
2. Przesłanki zabezpieczenia zobowiązań	459
3. Przedmiot i zakres zabezpieczenia	459
4. Forma prawna zabezpieczenia	459
5. Termin zabezpieczenia	461
6. Obowiązki proceduralne organów podatkowych	461
7. Decyzja o zabezpieczeniu	462
8. Procedura wykonania decyzji o zabezpieczeniu	462
9. Wygaśnięcie decyzji o zabezpieczeniu	464
10. Odpowiednie stosowanie instytucji o zabezpieczeniu	464
§ 2. Hipoteka przymusowa	464
1. Prawo hipoteki	464
2. Pojęcie hipoteki	465
3. Przedmiot hipoteki	465
4. Ustanowienie hipoteki	465
4.1. Podstawa wpisu hipoteki przymusowej	466
4.2. Wpisanie hipoteki	466

5. Powstanie hipoteki	466
6. Wygaśnięcie i przedawnienie hipoteki	466
7. Skuteczność hipoteki przymusowej	467
8. Żądanie wyjawienia nieruchomości lub praw majątkowych	467
§ 3. Zastaw skarbowy	468
1. Pojęcie zastawu	468
2. Przedmiot zastawu skarbowego	468
3. Obowiązek wyjawienia rzeczy lub praw mogących być przedmiotem zastawu skarbowego	468
4. Powstanie zastawu skarbowego	469
5. Podstawa ustanowienia zastawu skarbowego	469
6. Wygaśnięcie zastawu skarbowego	469
7. Rejestry zastawów skarbowych	470
8. Wypis z rejestru zastawów skarbowych	471
§ 4. Egzekucja zobowiązań podatkowych	472
1. Uwagi wprowadzające	472
2. Podmioty postępowania egzekucyjnego	473
3. Zasady ogólne postępowania egzekucyjnego	477
4. Przebieg postępowania egzekucyjnego	480
5. Środki egzekucji należności pieniężnych z tytułu zobowiązań podatkowych	484
5.1. Uwagi wprowadzające	484
5.2. Egzekucja z pieniędzy	484
5.3. Egzekucja z wynagrodzenia za pracę	485
5.4. Egzekucja ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego i ubezpieczenia społecznego oraz renty socjalnej	487
5.5. Egzekucja z rachunków bankowych i wkładów oszczędnościowych	488
5.6. Egzekucja z innych wierzytelności pieniężnych	488
5.7. Egzekucja z praw z instrumentów finansowych zapisanych na rachunku papierów wartościowych lub innym rachunku oraz z wierzytelności z rachunku pieniężnego służącego do obsługi takich rachunków	489
5.8. Egzekucja z papierów wartościowych niezapisanych na rachunku papierów wartościowych	492
5.9. Egzekucja z weksla	493
5.10. Egzekucja z autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych oraz z praw własności przemysłowej	493
5.11. Egzekucja z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością	494
5.12. Egzekucja z pozostałych praw majątkowych	495
5.13. Egzekucja z ruchomości	495
5.14. Egzekucja z nieruchomości	496
§ 5. Postępowanie zabezpieczające	497
Rozdział IX. Prawo karne skarbowe	503
Przestępstwa i wykroczenia skarbowe	503
Indeks rzeczowy	515